

Telegraful Român

Biblioteca Centrală
Stefan Gheorghiu
Sibiu

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ DE ALBA IULIA ȘI SIBIU

PREȚUL INSERȚIUNILOR:

Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător. Inserțiunile se adresează ADMINISTRĂȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

ARTICOLELE ȘI CORESPONDENȚA

se adresează REDACȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se inapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

ABONAMENTUL:

Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

Semnul prețuirii

Joi, 1 octombrie 1964, a avut loc în salonul de primire al reședinței mitropolitane-Sibiu solemnitatea decorării a 28 slujitori ai cultelor din regiunile Brașov, Hunedoara, Cluj și Mureș-Autonomă Maghiară. După ce reprezentantul Departamentului Cultelor citește Decretul Consiliului de Stat pentru conferirea unor ordine pentru merite patriotice deosebite din prilejul celei de a 20-a aniversării a eliberării patriei noastre, decorațiile sînt înmîinate celor decorați. Dintre slujitorii Bisericii noastre au fost distinși: cu ordinul „Steaua Republicii Populare Romîne” clasa III-a P. Sf. Emilian Antal (Toplița); cu acelaș ordin, cl. IV-a: P. C. vicar Fl. Geomălean (Cluj), P. C. consilier I. Nicoară (Sibiu); cu cl. V-a: P. C. prot. Al. Căian (Turda), N. Cantor (Sebeș), N. Belea (Sf. Gheorghe), A. Marcovici (Tirnăveni), V. Coman (Brașov), Iacob Victor (Bistrița), C. pr. Al. Munteanu (Teiuș) și Z. Borza (Tătirlăua). Dintre slujitorii altor culte au fost decorați: Eminența Sa Episcopul Fr. Müller al bisericii evanghelice C.A., cu ordinul „Steaua Republicii Populare Romîne” clasa II-a; d. Episcop reformat I. Nagy (Cluj) cu acelaș ordin cl. III-a iar cu cl. IV-a: trei vicari (reformat, evanghelic s.p., unitarian) și un profesor de teologie; cu cl. V-a: șase consilieri, protopopi și pastori luterani, reformați și unitarieni, și cinci preoți romano-catolici.

Luînd cuvîntul, d. director Onțanu felicită în numele Departamentului Cultelor pe cei decorați și arată că distincția aceasta este semn al aprecierii date de Consiliul de Stat colaborării loiale a cultelor la dezvoltarea scumpei noastre patrii și la apărarea păcii și este convins că ele vor merge și mai departe pe acelaș drum.

În numele celor decorați răspund: Eminența Sa Episcopul luteran Fr. Müller, P. C. vicar Fl. Geomălean, prot. romano-catolic Pojoni (Făgăraș), d. vicar reformat I. David (Cluj) și P. C. consilier I. Nicoară. Prin cuvîntul lor diferitele culte din țara noastră mărturisesc recunoștința și mulțumirea față de Consiliul de Stat, în frunte cu d. Gheorghe Gheorghiu-Dej, și față de Departamentul Cultelor; au dat asigurări că și în viitor vor conlucra cu rivnă și spor la înflorirea patriei noastre scumpe, Republica Populară Romînă, și la statornicirea unei păci trainice în lume.

În timpul agapei, ce a avut loc la Institutul Teologic de grad Universitar, au vorbit în acelaș sens: P. C. vicar Tr. Belășcu, care a adus salutul cald al I. P. Sf. nostru mitropolit Nicolae, pr. romano-catolic I. Szabo (Ragu-Ciuc), d. Episcop reformat I. Nagy, d. consilier unitarian Fr. Șebe (Cluj) și P. C. prot. V. Coman. S-au remarcat înfrățirea dintre culte și dintre poporul român și naționalitățile conlocuitoare, marile realizări ale poporului nostru, patriotismul slujitorilor cultelor, și s-a spus că prețuirea acordată pentru trecut însușește pe slujitorii cultelor la intensificarea activității lor patriotice.

Anton Pann

În 2 noiembrie 1964 s-au împlinit 110 ani de cînd, după cum însuși ne spune:

„...s-a mutat cu jale
În cel mai din urmă an
Care în cărțile sale
Se citește
Anton Pann”.

Acest fapt ne îmbie un nimerit prilej de a ne reaminti și a-i închina un gînd cald acestui modest și harnic cîntăreț de strană și profesor de psaltichie, precum și zelos prelucrător, creator și răspîditor de literatură și cultură în sinul poporului nostru de la mijlocul veacului trecut. Din roadele muncii sale, atît pe tărîm bisericesc cît și pe tărîm literar, ne folosim și noi cei de astăzi. Este destul să ne gîndim, de pildă, la melodia de la rugăciunea domnească „Tatăl nostru”, care se cîntă în mod obișnuit în bisericile noastre, precum și la acea minunată „Poveste a vorbii”, cu bine cunoscutele-i cuvinte de început:

„De prin lume adunate
Și iarăși la lume date”.

Prima parte a vieții sale este în general puțin cunoscută. Pe baza cercetărilor mai noi se crede că Anton Pann s-a născut în anul 1796 sau 1797. De loc a fost din Sliven (Bulgaria), iar de tată a rămas orfan încă de cînd avea cîțiva ani. În timpul războiului ruso-turc, dintre 1806—1812, mama sa, Tomaida, foarte probabil de teama represaliilor otomane împotriva populației creștine, a trecut în nordul Dunării împreună cu cei doi frați ai săi, ajungînd pînă la Chișinău, unde a intrat în corul catedralei, cîntînd chiar ca solist, datorită frumoasei sale voci. Față de muzica bisericească, încă de mic, Anton Pann a avut o deosebită înclinație și pasiune. Ne-o spune chiar el în prefața unei cărți tipărită în anul 1841, unde scrie: „Eu altele n-am învățat decît din mica copilăria mea mi-am bătut capul ca să ajung desăvîrșit în meșteșugul muzicii bisericești, în care am și isbutit”, tot cu acest prilej subliniînd și aceea că „dascăl mi-am fost singur”.

Prin 1812, Anton Pann vine la București, unde îl întîlnim paraclisier la biserica Olari, iar mai apoi cîntăreț la biserica cu Sfinți. Împins fiind

torilor cultelor, și s-a spus că prețuirea acordată pentru trecut însușește pe slujitorii cultelor la intensificarea activității lor patriotice.

Ziua de 1 octombrie a fost la Sibiu o zi cu adevărat sărbătorească, zi de manifestare a atașamentului nezdruincinat față de patria noastră scumpă, Republica Populară Romînă, și față de conducătorii ei, în frunte cu d. Gheorghe Gheorghiu-Dej, zi de înfrățire și de nou avînt în munca pentru fericirea poporului și înălțarea patriei, în lupta pentru pace.

N.

de dragostea lui față de muzică, la București A. Pann studiază cîțva timp psaltichia sau muzica noastră tradițională ortodoxă cu vestitul dascăl grec Dionisie Fotino, precum și cu un alt dascăl de seamă, Petru Efesiul, de la care a învățat și meșteșugul tipograficesc. Se crede că a audiat chiar și cursurile lui Gheorghe Lazăr.

Îl întîlnim de asemenea la Rîmnicul Vilcea ca dascăl la o școală care funcționa pe lîngă Episcopia Rîmnicului, predînd, totodată, lecții de muzică pe la unele mănăstiri din împrejurimile acestui oraș. Un document din 1848 ni-l arată prezent la stîrșitul lunii iulie tot la Rîmnicul Vilcea, unde ia parte la ceremonia jurămîntului pe noua constituție promulgată de revoluționarii munteni. „Într-acest pompos constituțiu — spune documentul — aflîndu-se și dl Anton Pann, profesor de muzică, împreună cu cîțiva cîntăreți de aceeași profesie, au alcătuit o muzică vocală cu niște versuri prea frumoase, puse pe un ton național plin de armonie și triumfal, cu care a ajuns entuziasmul de patrie în inimile tuturor cetățenilor”.

În mai multe rînduri îl întîlnim pe Anton Pann și pe meleagurile Arhiepiscopiei noastre și anume la biserica Sf. Nicolae din Scheii Brașovului, sub cupola căreia glasul plăcut al harnicului cîntăreț a răsunat de multe ori, cîștigînd simpatia obștei ortodoxe de la acea biserică. Printre cei cu care s-a împrietenit aici se află și Ioan Barac, însuflețit animator al mișcării culturale romînești din Transilvania acelor ani. De la acesta a învățat printre altele mai bine arta versificației, talent de care Anton Pann nu era lipsit. Ne-o spune chiar fiul acestuia, protopopul Iosif Barac, într-o scrisoare în care scrie: „Anton Pann în anii 1826 și 1827 de la tatăl meu, în Brașov, au învățat a compune versuri mai potrivite”. Simpatia și încrederea pe care românii brașoveni o aveau față de Pann s-a arătat și în aceea, că conducătorii bisericii Sf. Nicolae îi trimit la București un elev, pe Gheorghe Ucenescu, pentru a-l învăța muzica bisericească, care va deveni apoi cîntăreț la aceeași biserică.

Anii cei mai mulți și mai rodnici, Anton Pann și i-a petrecut desigur la București, oraș a cărui viață se oglindește fidel și bogat în multe scrieri de-ale sale.

Și aici ocupația de bază îi va rămîne cantoria și aceea de dascăl pe la diferite școli. Astfel, în 1830 îl întîlnim „psalt învățător de copii în arta musichiei” la școala după Podul Mogoșoaiei, iar în 1842 este numit profesor de cîntări bisericești la Seminarul Mitropoliei, unde a funcționat mai mulți ani, deși nu totdeauna era plătit după munca pe care o depunea și nevoile familiare pe care le avea, fiind silit adesea să alerge și „după alte speculații (indeletniciri) spre chivernisirea vieții” după cum însuși spune.

În această calitate, precum și de mai înainte, Anton Pann a desfășurat o intensă muncă de a

(Continuare în pag. 2)

Anton Pann

(Urmare din pag. 1)

„romini”, de prelucrare în românește a cîntărilor noastre bisericesti, cu gîndul de a ajuta pe frații săi cîntăreți în „a dobîndi meșteșugul muziciei pe graiul și limba lor”. Din această dorință de propășire a muzicii autentice bisericesti pe graiul nostru românesc au izvorit lucrări ca: Anastasimatarul, Doxastarul, Heruvicochinoniarul, Catavasierul, Bazul teoretic și practic al muzicii bisericesti sau Gramatica melodică și încă multe altele.

Foarte frumos, cîntăreții bisericesti sînt îndemnați a se strădui să pătrundă sensul și esența cîntărilor, să cînte „liniștit, cucernic, mîngios și dulce, ușor suind și ușor coborînd, neabătîndu-vă în niscai adaosuri și afărături schimonosite”. Tot acestora le dă și următoarele sfaturi: „Arătați-vă fii adevărați ai patrii și lucrați cele spre folosul neamului” — ceea ce vădese calda conștiință patriotică de care Anton Pann era pătruns.

Anton Pann însă a fost și un foarte prodigios culegător, prelucrător, talmăcitor și creator de literatură.

Meritul lui mare este nu numai acela de a fi scris, ci el își tipărea și în același timp își și distribuia destul de repede cărțile sale, ceea ce a făcut ca ele să fie răspîndite și, deci, mult gustate de popor. Versurile sale, ca de pildă: Cîntece de stea, Cîntece de lume, Școala moralului, Fabule și Istorioare, Osebite anegdote și, desigur, mult îndrăgita Culegere de proverburile sau Povestea vorbii — au stîrnit și stîrnesc multe ecouri în sufletele cititorilor, cu atît mai mult cu cît ele au o vădită tendință moralizatoare, de propovăduire a bunului simț, de învățare a omeniei și a dragostei de oameni.

Iată, de pildă, ce minunate versuri închină dragostei, această profundă virtute umană:

„Nu este alt în viață
Decît tot bunul mai bun
Și din dulci mai cu dulceață,
Ca frații cînd se adun.
Cînd dragostea împreună
În mijloc o primesc
Și făcîndu-și voie bună
Cu dînsa se veselesc.
Căci dragostea unde merge
Și unde o primesc,
Intristarea la toți șterge
Și toți mulțămiiți trăiesc.
Dragostea oriunde trece
Ș-unde pe ea o cinstesc,
Cu ei ca frații petrece
Ș-ii face de se unesc”.

Cunoscîndu-i deci binefacerea, autorul o chiamă să pătrundă în inimile tuturor oamenilor, în versuri calde ca acestea:

O, dragoste! tu, scump nume!
Vino să te-mbrățișăm,
Să trăim cu tine în lume,
Cu tine să ne-ngropăm”.

Pe cei flecari și mincinoși, pe cei ce sînt gata a-și bate joc de alții, Anton Pann îi îndeamnă a

„...nu vorbi multe
Ci puținițele și scurte:
Și acele cît se poate
Să fie-nțelepte toate,
Precum Antifon grăiește,
Și zicînd te sfătuieste
Să aibi pururea cuvinte
Frumoase, dulci și cu minte”.

Anton Pann a tipărit și o seamă de calendare, format carte, în care, pe lîngă partea calendaristică, dădea și sfaturi practice.

Astfel, în calendarul de pe anul 1838 Europei îi face urarea:

„Îi poftim mai multă pace,
Mai puțin război a face”
contemporanilor săi:

„Foarte multă sîrguință,
Puțini leneși la credință”.

iar celor căsătorii:

„Multă pace și unire,
Mai puțină învrăjbire” etc.

Izvoarele din care se adăpa Anton Pann în versurile lui este poporul, cu înțelepciunea lui de veacuri prinsă mai ales în proverbe, este Sf. Scriptură din care împrumută multe texte, ca și unele traduceri străine.

Avînd în vedere opera sa, marele Eminescu ne spune despre el: „Anton Pann era un scriitor cu mult talent și mai de spirit decît o sută dintre oțicoșii care fac astăzi „esprit” prin gazete” — avînd în vedere pe diverșii bonjuriști, scriitori de versuri pomădate, rupte de locurile natale și de viața poporului.

Diversele ediții de popularizare ca și operele complete publicate în trei volume într-o ediție de lux în anul 1963, bogat prefațate de către Dl Paul Cornea, sînt doar una din formele de cinstire pe care poporul nostru o dă lui Anton Pann în zilele noastre.

La această cinstire se asociază și Biserica noastră al cărui slujitor în ale „psaltichiei” a fost.

Gh. P.

Vizită la Săliște

Marți, 22 septembrie 1964, pastorul reformat elvețian Dr. Heinrich Hellstern (director al organizației „Ajutorul bisericesc” din Geneva) și soția sa Lidia au făcut o vizită la Săliște, după ce au vizitat Timișoara, Aradul, Oradea, Clujul și alte localități. Ei erau însoțiți de d. Episcopi reformați I. Nagy (Cluj) și Buthi (Oradea) și de vicarii acestor episcopii. La oșiciul parohial au fost întâmpinați de P. C. vicar Traian Belascu, I. P. C. arhim. prof. Nicolae Mladin, P. C. prof. Isac și C. Pr. Flucus, cu un grup de coriști ai parohiei în costume naționale. Oaspeții au văzut Muzeul parohial cu documente vechi, obiectele bisericesti și lucrări de artă populară; au cercetat cooperativa de marochinărie, cooperativa de covoare și o casă fărănească. Ca amintiri de preț au primit obiecte de marochinărie, ceramică și țesături. La sfîrșit, P. C. vicar Tr. Belascu a prezentat relațiile frățești dintre cultele din țara noastră, care se bucură de libertate și colaborează la munca poporului pentru desăvîrșirea vieții celei noi. Pastorul Hellstern răspunde că s-a simțit ca acasă și a petrecut clipe de neuitat. A constatat că în țara romînească spiritul ecumenic este viu nu numai în centrele eparhiale ci și la parohii. Biserica Ortodoxă Romînă l-a întîmpinat cu dragoste. E încîntat de ceea ce a văzut în România și dorește ca prietenia între biserică și înfrățirea dintre popoare să se întărească.

Vizita aceasta a fost prilej de cunoaștere reciprocă și de manifestare a dragostei frățești, a spiritului ecumenic.

T.

Un nou pas în Cosmos

La 12 octombrie 1964, în Uniunea Sovietică, a fost plasată pentru prima oară în lume, pe o orbită de satelit al pămîntului, nava cosmică „Voshod” („Răsăritul”), pilotată, cu trei locuri, Pe navă se afla echipajul alcătuit din: aviatorul cosmonaut, inginer colonel Vladimir Komarov, comandantul navei, Boris Egorov, medic cosmonaut, și omul de știință cosmonaut, Constantin Feoktistov, candidat în științe tehnice. Nava, plasată pe o orbită cu distanța minimă de Pămînt de 178 km și cea maximă de 409 km, a înconjurat Pămîntul de 16 ori în decurs de 24 ore și a aterizat la locul stabilit. Cei trei cosmonauți au efectuat împreună un larg program de cercetări tehnice, fizice și medico-biologice. Este pentru prima oară că un colectiv de trei oameni la bordul unei nave cosmice întreprinde cercetări la fața locului, direct în Cosmos. Aceasta

constituie o nouă etapă, superioară, în dobîndirea cunoștințelor cu privire la sborurile cosmice și a deschis calea realizării unor stațiuni-laborator interplanetare cu personal științific la bord, care va cerceta cu cele mai avansate metode spațiile astrale. Aceasta apropie vremea cînd oamenii vor putea călători în Lună și alte planete.

Sborul celor trei cosmonauți dovedește că Uniunea Sovietică este mereu în frunte în ce privește cucerirea spațiului cosmic. Guvernul sovietic a adresat, cu această ocazie, un Mesaj către toate popoarele și guvernele, în care se arată că Uniunea Sovietică „se pronunță cu hotărîre pentru folosirea Cosmosului numai în scopuri pașnice” și cheamă pe „toți aceia cărora le este scumpă cauza păcii ... să-și tripleze eforturile în lupta pentru menținerea și consolidarea ei”.

Era cosmică, în care se fac an de an noi pași înainte, era marilor cuceriri ale omenirii, trebuie să fie era unei păci trainice, spre binele și propășirea tuturor popoarelor pămîntului.

T. R.

Prețul faptei bune

Învățătura de credință creștină îmbracă fapta bună cu strălucirea prețului celui mai mare, făcînd-o pricină de mîntuire, desăvîrșire, preamărare a lui Dumnezeu și dobîndire a fericirii veșnice.

Despre acest lucru ne încredințează mai întîi și deplin, dacă privim fapta bună din perspectiva întrupării Domnului nostru Iisus Hristos, fapta minunată care stă la temelie Creștinismului și îi dă sens (înțeles) și direcție.

Cuvintele din Sf. Evanghelie după Ioan: „Și Cuvîntul s-a făcut trup și s-a sălășluit întru noi” (1, 14) arată ceva ce s-a întîmplat de fapt. Ca să izbăvească omenirea căzută în prăpastia păcatului, Dumnezeu-Tatăl — din iubire nemărginită față de om — a trimis pe Fiul Său Unul născut între noi oamenii. Prin luare de trup (întrupare), Acesta a înfăptuit cea mai mare cu puțință apropiere a lui Dumnezeu față de om. De unde rezultă că întruparea este faptă în cel mai curat și concentrat înțeles al cuvîntului: o faptă bună izvorită din iubire pentru alții și de dăruire pentru binele altora.

Dar nu numai atît. Toată viața pămîntească a Domnului nostru Iisus Hristos a fost o lucrare stăruitoare: propovăduirea prin cuvînt și faptă, patimile, moartea și, apoi învierea — care le încununează pe toate — ca și urmarea ei firească: înălțarea la ceruri de-a dreapta Tatălui, toate acestea sînt fapte prin care ne-a mîntuit, ne-a deschis calea spre desăvîrșire și poarta de aur a fericirii veșnice.

De aici deslușim adevărul că mîntuirea subiectivă, adică însușirea de către fiecare credincios creștin a roadelor mîntuirii săvîrșite de Domnul nostru Iisus Hristos în chipul arătat mai sus, se dobîndește prin lucrarea stăruitoare și care pătrunde pînă în străfundurile ființei noastre.

Dar fapta credinciosului creștin are preț de mîntuire nu în cazul cînd acesta o săvîrșește cum socotește el că e mai bine, ci numai dacă este săvîrșită după îndreptarul învățaturii creștine și dacă izvorăște din duhul Domnului nostru Iisus Hristos, adică dintr-o gîndire, simțire și voință care se aseamănă cu cele ale Mîntuitorului.

Astfel, întruparea Domnului nostru Iisus Hristos — ca una ce este o acțiune (lucrare) prin excelență — ca și viața Lui însăși ne învață că rostul vieții creștine este acțiunea, este fapta. De unde desprindem încheierea că adevăratul credincios creștin trebuie să fie mai ales om al faptei bune. Căci adevărata și deplina rodire a învățaturii creștine se găsește în fapte bune. De aceea, adevăratul credincios creștin trebuie să-și cheltuiască puterile sufletești și trupesti pentru

împodobirea ființei sale cu buchetul faptelor bune.

Rod al strădaniei sufletului și trupului, fapta săvârșită în duhul Domnului nostru Iisus Hristos este cheltuire de putere — spirituală și materială — întru cinstirea lui Dumnezeu, este dăruire din al nostru (din ceea ce ne-a dat Dumnezeu și din ceea ce am agonisit noi — în colaborare cu Dumnezeu — prin osteneala noastră) ca răspuns smerit la dărnicia Lui.

Ca atare, fapta bună este ofranda inimii noastre de adevărat credincios creștin pe seama lui Dumnezeu. Prin ea se sfințește numele lui Dumnezeu, pentru că prin ea IL preamărim. Ceea ce se desprinde și din cererea cuprinsă în rugăciunea „Tatăl nostru”: „sfințească-se numele Tău!”. Prin fapta bună se aduce mulțumire Tatălui cerească, fiindcă este un răspuns smerit al credinciosului creștin la ceea ce i-a dăruit din plin Dumnezeu. Totodată, pe temelul faptei bune Dumnezeu ne ascultă rugăciunea: ne dă din plin atât har (dar) cât și răsplată.

Prin toate acestea, fapta bună este aducere de jertfă duhovnicească în înțelesul spuselor Sf. Apostol Pavel: „Vă îndemn, fraților, să puneți înaintea trupurilor voastre ca pe o jertfă vie, sfântă, bineplăcută lui Dumnezeu, ca închinarea voastră duhovnicească” (Rom. 12, 1). Aceasta, pentru că ea este rodul, mărturia și adevărarea iubirii de Dumnezeu și de oameni; este expresia caldă și convingătoare a devotamentului curat și desăvârșit față de Mintuitorul, care-l umple de duhul dăruirii totale pentru semenii săi, purtători ai chipului lui Dumnezeu. Prin fapta bună, credinciosul creștin dă umare întocmai chemării ce se desprinde din cuvintele Mintuitorului: „mai mare dragoste ca aceasta, ca cineva să-și pună sufletul pentru prietenii săi, nimeni nu are” (In. 15, 13).

În dumnezeiescul Har (puterea sau lucrarea pe care o primim de la Dumnezeu prin Sf. Taine), Dumnezeu îmbie omului ceea ce are mai bun din al Său; în fapta bună, credinciosul creștin oferă lui Dumnezeu ceea ce are mai bun în ființa sa. De aceea, fapta bună este — ca rod al dumnezeiescului Har și al strădaniei creștinului — tonul fundamental al religiei, adică melodia de bază și cea mai frumoasă a legăturii vii, libere și conștiente dintre credincios și Dumnezeu.

Despre toate acestea ne încredințează deosebit de convingător judecata din urmă. Atât de mare este prețul faptei bune, încât Mintuitorul face din săvârșirea sau împlinirea ei *singura condiție* a fericirii sau osindei de veci la judecata de apoi sau obștească: „Venți binecuvântații Părintelui meu — va zice El ca Judecător suprem, către cei dreți — de moșteniți împărăția care este gătită vouă de la întemeierea lumii, pentru că: flămînd am fost și Mi-ați dat să mănînc; însetat am fost și Mi-ați dat să beau; străin am fost și M-ați adăpostit; gol am fost și M-ați îmbrăcat; bolnav am fost și M-ați cercetat; în temniță am fost și ați venit la Mine” (Mt. 25, 34—36). „Duceți-vă de la Mine, blestemaților, în focul cel veșnic — va zice după aceea celor răi — pentru că flămînd am fost și nu Mi-ați dat să mănînc; însetat am fost și nu Mi-ați dat să beau; străin am fost...” (Mt. 25, 41—42).

Dar și mai grăitor este faptul că Mintuitorul spune, cu același prilej, celor dreți: „întrucît ați făcut unuia dintre acești frați ai Mei, prea mici, *Mie Mi-ați făcut*” (Mt. 25, 40), iar celor răi: „întrucît nu ați făcut unuia dintre acești prea mici, *nici Mie nu Mi-ați făcut*” (Mt. 25, 45). De unde rezultă fără umbră de îndoială că *fapta bună*, săvârșită de credinciosul creștin în folosul semenului său, este *prețuită de Mintuitorul ca ceva săvârșit pentru însuși Dumnezeu*. Deci, îi dă cea mai mare valoare cu putință.

Fapta bună este dovada vie a credinței în Domnul nostru Iisus Hristos. Ea exprimă convingerea creștină ce stă la baza ei. Credinciosul

Legămîntul cu Avram

„Legămîntul meu este viață și pace”
(Maleahi 2, 5)

Sfînta Scriptură este dominată de ideea centrală a legămîntului. În Vechiul Testament el este un act care determină relația morală-materială dintre Dumnezeu și credincios; în Noul Testament legămîntul devine o realitate nouă, cea a deplinei comuniuni între Dumnezeu și credincios.

Legămîntul vechi este cea dintîi treaptă de care a fost nevoie spre a urca la noul legămînt. Legămîntul Vechiului Testament așază la temelie principiul spiritual, pe care Vechiul Testament îl numește Iahve, sau în înțelesul concepției creștine Dumnezeu. Legămîntul are o însemnătate transcendentă, căci în el își găsește expresie evoluția Revelației. De aici rezultă că viața credinciosului devine capabilă de perfecțiune numai în măsura legăturii sale cu principiul religios. Ideea pe care o dezvoltă legămîntul se desprinde din mai multe momente.

Relația stabilită între Dumnezeu și primii oameni constituie cel dintîi legămînt biblic. Din aceasta se desprinde calitatea omului de cap și coroană a făpturilor, înmulțirea și viața ca premiză a acestor bunuri.

Al doilea în succesiunea cronologică, legămîntul cu Noe, a fost promovat de perfecțiunea sa morală: „Noe a aflat har înaintea Domnului”, și provocat de necesitatea de a se menține viața pe pămînt. Legămîntul are caracter general. El se încheie cu toată făptura (Gen. 9, 10). În urma potopului temerea de moarte era sădită în toate viețuitoarele. Pentru a le ușura de această frică legămîntul ia în considerare

creștin, care nu săvîrșește cu zel fapta bună, nu are adevărat simț creștinesc și nici ținută vrednică de numele pe care-l poartă.

Duhul Domnului nostru Iisus Hristos nu este trîndăvie, nepăsare sau pasivitate, ci energie sfîntă și faptă bună neîntreruptă. Pentru că duhul este lucrător fără contenire. Duhul lui Hristos zice: „...și cită nerăbdare am pînă ce se va împlini” (Lc. 12, 50), precum și: „Cuvine-se să fac, pînă este ziuă, lucrurile Celui ce M-a trimis pe Mine” (In. 9, 4).

Cu cît duhul credinciosului creștin este mai mult duh al Domnului Iisus Hristos, cu atît este mai lucrător fără răgaz, mai zelos și mai viguros în rodirea de fapte bune.

De aceea, cine este credincios creștin adevărat și are în sufletul său duhul Domnului Iisus Hristos, acela nu pierde nici un răstimp din viața lui pămîntească, scurtă, în trîndăvie, ci se străduiește mereu să fie împlinitor cu prisosință al faptei bune. Căci el este deplin pătruns de adevărul cuvintelor Sf. Scripturi: „Nu oricine care îmi zice: Doamne, Doamne, va intra întru împărăția cerurilor, ci care face voia Tatălui Meu celui din ceruri” (Mt. 7, 21); „cine știe să facă bine și nu face, *păcat* are” (Iacob 4, 17). El dă umare îndemnelor: „Fiți împlinitori ai cuvîntului, iar nu numai ascultători lui!” (Iacob 1, 22). Pentru că el nu uită că Mintuitorul a zis: „Cel ce are poruncile Mele și le păzește, acela este care Mă iubește” (In. 14, 21), precum și că „ferice de cei ce ascultă cuvîntul lui Dumnezeu și-l păzesc” (Lc. 11, 28).

Se cuvine dar să fim oameni ai faptei bune, să muncim pentru binele tuturor, să fim făcători de pace, să răspîndim peste tot dragoste și înfrățire, ca astfel prin tot binele ce-l facem pentru semen, pentru popor, pentru omenire, să împlinim porunca Mintuitorului și să aducem partea noastră de contribuție la propășirea patriei și la biruința păcii în lume.

G. Sirbu

necesitatea de a se apăra viața. Ideea e exprimată negativ: „Nici o făptură nu va mai fi nimicată de apele popoului” (9, 11), după cum în 8, 1 s-a exprimat pozitiv acel: „creșteți și vă înmulțiți...”.

Noe este o nouă creatură pe pămîntul înnoit, de aceea primește din nou stăpînirea dată primei perechi, însă acum se vorbește aceasta cu mai multă asprime. Prin păcat s-a alterat în om chipul lui Dumnezeu și de aceea stăpînirea aceasta se poate susține numai cu o violență din partea oamenilor, iar animalele se supun cu frică. Deși animalele au să deservească trebuințele omului se oprește barbaria și cruzimea față de ele, cu atît mai virtos față de om, creat după „chipul și asemănarea lui Dumnezeu”. De aceea vărsarea de sînge, uciderea, este o crimă împotriva lui Dumnezeu însuși. „Legămîntul meu este viață și pace, zice Domnul” (Maleahi 2, 5).

Omul are să cucerească pămîntul și să-l stăpînească. Cucerirea și stăpînirea are s-o împlinească omul prin mijloacele cele mai indicate în legămînt: înmulțirea, căci în număr constă viața și puterea.

Cei dintîi oameni trebuiau să iubească viața și aceasta constituie cel dintîi legămînt. Iubind viața îndeplinim o poruncă a lui Dumnezeu accentuată și în legămîntul cu Noe. În măsura în care credinciosul se pregătește de viață și se și silește să păstreze chipul lui Dumnezeu în el, în acea măsură se apropie de Dumnezeu.

Oamenii descind dintr-un singur om. Ca fii ai lui Dumnezeu toți sîntem frați întreolaltă. Credința în Dumnezeu stimulează acest postulat.

Ideea aceasta se exprimă cu mai multă emfază în legămîntul cu Avraam.

Între Iahve și Avraam se pecetluiește un nou legămînt, în Gen. 15, 7—21. Avraam preia rolul de purtător al Revelației: „Întru tine se vor binecuvînta toate neamurile pămîntului” (12, 3).

Prin Avraam se prelungește această legătură cu toți oamenii, se creiază o comunitate universală, căci legămîntul cuprinde pe toți (17, 7).

Legămîntul din cap. 15, căci despre acesta este vorba, e expresia credinței și a devotamentului lui Avraam (15, 6). Prestația lui Dumnezeu ca parte contractantă e făgăduirea pămîntului Canaanului ca moștenire, făgăduința unei posterități numeroase (15, 13—14).

Increderea necondiționată a patriarhului e obiect de credință, ea constituie dreptatea lui Avraam, căci „Avraam a ajuns la grația lui Dumnezeu în situația de a i se socoti credința spre dreptate”.

Avraam a îmbrățișat cu credință descoperirea lui Dumnezeu. Aceasta rezultă din emfaza „a crezut Avraam” (15, 6). El și-a pus toată încrederea în iubirea și bunătatea lui Dumnezeu. În această atitudine se descoperă cugetarea că Dumnezeu pe cel ce crede îl face partaș de harul său, ca răsplată pentru credința sa. Credința lui Avraam a fost atât de puternică încît ea devine tipică pentru convingerea că atunci cînd încețază puterile noastre, intervine ajutorul lui Dumnezeu. Credința lui Avraam a devenit începutul mîntuirii pentru că credința crește în fapte bune, produce virtuțile care asigură fericirea. Obiectul credinței sale a fost viața.

Dumnezeul legămîntului este Dumnezeuul vieții, pentru că dintr-un îmbătrînit și amorțit poate dăruia viață, pentru că el „nu este Dumnezeuul morților ci Dumnezeuul celor vii” (Mc. 12, 27).

Avraam nu se putea aștepta să mai aibă urmaș pentru că era înaintat în vîrstă, avînd vîrsta de 100 de ani (Rom. 4, 19), iar Sara de asemenea nu mai poate naște prunci (Gen. 16, 2). Dar prin certitudinea credinței sale, exprimate atît de plastic în termenii „haamen be Iehova”, Avraam devine sigur că lucrarea lui Dumnezeu e activă într-un mod care depășește puterile lui.

(Continuare în pag. 4)

Deschiderea noului an școlar 1964-65 la Institutul Teologic de grad Universitar din Sibiu

După ce în tot cursul lunii septembrie a. c. au avut loc examenele sesiunii de toamnă, joi 1 octombrie a. c. — cu Sf. Liturghie și rugăciunile îndătinat — au început cursurile noului an școlar la Institutul Teologic din Sibiu, care pregătește slujitori bisericești pentru Mitropoliile Ardealului și Banatului.

Festivitatea deschiderii anului școlar s-a desfășurat Duminică 4 oct. a. c., după Sf. Liturghie săvârșită în Catedrala mitropolitană de un sobor de preoți și profesori, în frunte cu P. C. vicar arhiepiscopesc Tr. Belasçu, în prezența P. Sf. Arhieru Teodor Scorobeț-Rășinăreanu și a slujitorilor bisericești de la centrul Mitropoliei Ardealului.

La masa prezidială din aula frumos împodobită a Institutului au luat loc: reprezentantul I. P. Sf. Mitropolit Nicolae al Ardealului — P. C. vicar Arhiepiscopesc Tr. Belasçu și P. C. Prof. Dr. Sofron Vlad, rectorul Institutului.

În aula — înafară de P. C. Profesori și studenții teologi — se mai aflau: P. C. Consilieri arhiepiscopesci I. Nicoară și I. Vlad, P. C. consilier patriarhal pens. Gheorghe Maior, P. C. protopop raional I. Munteanu ș. a.

Legământul cu Avram

(continuare din pag. 3)

Avraam a crezut atât de puternic încît era convins că de Dumnezeu depinde viața. „Stelele cerului și nisipul mării” nu sînt decît o icoană palidă pentru a învedera adevărul (Gen. 15, 5) că Dumnezeu este protectorul vieții.

Din legământul cu Avraam reținem adevărul că pronia dumnezeiască poartă grijă de mersul vieții lui Israil. Îl îndreaptă spre Canaan, țara care avea să-i servească spre locuire și teren de desfășurare a Revelației dumnezeiești. Această purtare de grijă e generală. El hotărăște ținuturile pe care să le locuiască popoarele și să poarte de grijă ca ele să-și păstreze existența. Dumnezeu este principiul existenței, vieții și mișcării tuturor (cf. și Deut. 32, 8; F. Ap. 17, 28: „Cel prea înalt a dat popoarelor părțile lor de moștenire și a hotărît ținuturile lor. Căci în El trăim și ne mișcăm și sîntem”).

Sîngele vărsat al animalelor spintecate în două din prilejul legământului 15, 9—10 simbolizează necesitatea unei distrugerii a păcatelor, pentru a putea fi refăcută viața într-o formă nouă. Putem spune că întreaga istorie a lui Israil e rezumată în legământul cu Avraam, în cele două figuri: aceea a cuptorului fumegînd (Gen. 15, 17) și aceea a flăcării de foc (Gen. 15, 17). Cuptorul de foc înfățișează felurite vremuri în care Israil a fost pus la încercare și a suferit lungă robie, timpurile de supunere, captivitatea și în sfîrșit împărțirea. Dimpotrivă, flacăra de foc simbolizează acele perioade ale istoriei lui Israil în care Domnul în mila lui se arată pentru a-l scăpa din robie. Legământul vestește o eră de libertate. N-are de-a face învățătura aceea numai cu poporul lui Dumnezeu, ci mai privește pe fiecare credincios în parte. Prin credință Avraam este părintele nostru al tuturor (Rom. 4, 16).

Făgăduințele lui Avraam se pot împlini față de toată seminția (Rom. 4, 16), față de toți aceia care duc o viață izvorită din credință și ale căror fapte sînt rezultatul harului dumnezeiesc. Ce înseamnă aceasta explică Sf. Apostol Pavel la Romani 4. Ele ne cheamă pe toți să luptăm pentru viață, pentru ca omenirea să trăiască în pace și belșug pe pămînt.

Pr. Prof. Nicolae Neaga

A mai fost de față dl Prof. Dr. Herman Binder, vicar episcopesc și decan al Secției ev.-lut. a Institutului Teologic Universitar Protestant din Cluj-Sibiu.

Programul artistic a fost susținut de Corul studenților teologi, dirijat de P. C. Coni. Gh. Șoima.

Festivitatea a început cu Imnul de Stat al Republicii Populare Romine, executat de cor.

In cuvîntul de deschidere, P. C. Rector Dr. S. Vlad a prezentat — cu date de amănunt — însemnătatea celei de-a XX-a aniversări a zilei de 23 August și desfășurarea vieții noastre bisericești în acest răsîmp caracterizat prin realizări fără precedent în istoria țării noastre. Sub conducerea destoinice a ocîrmuirii de Stat ieșită din sinul celor ce muncesc, poporul nostru a înaintat pe scara progresului, în acești 20 de ani, cu pași viguroși și siguri, spre binele nostru al tuturor și spre lauda Patriei noastre înfloritoare.

Biserica noastră — prin slujitorii și credincioșii ei — a fost tot timpul alături de popor, împărțînd năzuințele lui spre o viață mai bună, pașnică și îmbelșugată. Sub scutul legilor țării, ea și-a desfășurat normal activitatea duhovnicească, îndrumînd pe credincioși să se pătrundă adînc și sincer de noua atitudine față de munca desfășurată spre binele obștesc, să dea ascultare înțeleptei noastre ocîrmuirii de Stat, să-și îndeplinească îndatoririle patriotice-cetățenești cu zel creștinesc și cu curată dragoste de Patrie și — mai presus de toate — să intensifice participarea lor activă la lupta pentru apărarea și întărirea păcii.

Studenților teologi le-a pus la inimă grija de-a lua pildă de muncă cinstită și fără preget de la făuritorii înfăptuirilor cu care pe drept ne mîndrim la 20 de ani de la eliberarea Patriei de sub jugul fascist. În scopul pregătirii lor temeinice atît sub raport teologic-bisericesc, cit și patriotic-cetățeneșc, Biserica noastră le pune la dispoziție toate cele necesare, în cadrele Institutului.

De încheiere a exprimat mulțumiri înalților Ierarhi din Mitropoliile Ardealului și Banatului pentru părinteasca purtare de grijă ce o poartă permanent Institutului.

De asemenea, a exprimat mulțumiri recunoscătoare Departamentului Cultelor, care — prin șeful său, Dl Prof. Dumitru Dogaru, secretar general — vădește permanentă solitudine față de trebuințele materiale ale acestui așezămînt bisericesc.

P. C. Vicar arhiepiscopesc Tr. Belasçu a adus profesorilor și studenților Institutului Teologic binecuvîntările arhieresti și urările de spor în noul an școlar, pe care le-a trimis Inalt Prea Sfințitul Mitropolit Nicolae al Ardealului, cel ce veghează zi de zi la bunul mers al acestui institut. Studenții teologi — a spus P. C. Sa — sînt chemați să îndeplinească dragostea de carte cu o viață duhovnicească corespunderătoare misiunii pentru care se pregătesc. Munca, rugăciunea și disciplina respectată de bunăvoie îi vor duce la scop. Paraclisul și biblioteca Institutului, alături de sălile de curs și seminarii, sînt laboratoarele lor de fiecare zi, iar Părinții profesori și duhovnici le sînt îndrumători pricepuți și rînditori. Folosindu-se cu tragere de inimă de tot ce poate asigura pregătirea lor, ca preoți vor strînge în calea bunei-înțelegeri și a păcii pe credincioșii pe care-i vor păstori și chiar pe cei de altă credință, cu care sîntem chemați să conviețuim frățește. Patria noastră dragă și înfloritoare — cum

a arătat Părintele Rector și cum vedem cu toții — fiecare dintre studenții teologi să o iubească tot atît de fierbinte pe cît iubește Biserica.

A încheiat mulțumind tuturor pentru participare și făcînd urări calde de succes în noul an școlar, profesorilor și studenților.

Festivitatea a luat sfîrșit cu un întreit „Mulți ani trăiască”, executat de Corul studenților teologi.

Participant

Binecuvîntare de biserică

Duminică, 20 septembrie a avut loc binecuvîntarea bisericii ortodoxe din parohia Stremț, protopopiatul Alba Iulia.

Ca delegat al Inalt Prea Sfințitului Mitropolit Nicolae al Ardealului a fost trimis pâr. vicar Traian Belasçu, însoțit de consilierii I. Nicoară, I. Velțan și I. Vlad; precum și de diaconii I. Bolog și V. Gîrbu. De la protopopiat au luat parte: protopop V. Negrea și Pr. I. Mihălțan. Ca fiu al comunei a luat parte și consilierul S. Coman din Cluj și preotul local L. Silveșan.

Duminică dimineața s-a slujit sfințirea apei, stropindu-se cu Aghiazmă Sf. Biserică, renovată și pictată în ultimii 4 ani prin purtarea de grijă a preotului local, consilierului parohial, din jertfelnicia credincioșilor. Slujba s-a continuat cu utrenia și Sf. Liturghie.

La sfîrșit a cuvîntat protopopul V. Negrea din Alba Iulia, care a scos în evidență jertfelnicia credincioșilor de aci, pentru înfrumusețarea Sfinței Biserici.

A luat cuvîntul pâr. vicar Tr. Belasçu, arătînd prin cuvinte pline de avînt că la bucuria credincioșilor este prezent suflulește și Inalt Prea Sfințitul Mitropolit Nicolae. A arătat apoi, cinstirea Tatălui ceresc, atît în Testamentul Vechi, cît și mai ales în Testamentul Nou, din partea închinătorilor; ca și valoarea sufletului, dat nouă spre mîntuire. Indeamnă pe toți la ascultare față de conducătorii Patriei, la respectarea legilor și la împlinirea din conștiință a tuturor obligațiilor ce le avem ca cetățeni și credincioși ai Bisericii ortodoxe.

Apreciînd buna lucrare a preotului local, a consiliului parohial și a tuturor credincioșilor de aici, îi asigură și pe mai departe de întreaga solitudine a Centrului Eparhial care, și cu acest prilej i-a ajutat, acordînd acestei parohii o subvenție bănească apreciabilă.

Luînd cuvîntul pâr. Liviu Silveșan, paroh local, face o dare de seamă amănunțită, arătînd felul în care credincioșii au contribuit la înfrumusețarea acestui Sf. locaș de închinare și cum își îndeplinesc cu rîvnă datorile cetățenești de folos obștesc.

La casa parohială a urmat o agapă, unde — între alții, a vorbit și pâr. consilier Ioan Vlad, arătînd în cuvinte pline de căldură, că toate realizările de care s-a vorbit și se văd aici și prețutinderi în scumpa noastră Patrie, se datoresc climatului de pace adus de regimul nostru democratic, care a ridicat Patria și poporul nostru, pe culmi nebănuite în trecut. A scos în evidență apoi importanța organelor parohiale, care prin forțe unite, mîină în mîină cu preoții noștri, reușesc să realizeze lucrări gospodărești la parohii, ca și cele ce ne-a fost dat să vedem azi și aici la casele parohiale și mai ales la Sf. Biserică parohială.

Tuturor le-a mulțumit pâr. vicar Traian Belasçu, asigurînd că va informa — întors la Sibiu — pe Inalt Prea Sfințitul Mitropolit Nicolae, care se va bucura mult de frumoasa lucrare împlinită în această fruntașă parohie.

Asistent